

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Avstrija odkriva svoje karte

Potovanje zveznega kancelarja dr. Schuschnigga v Pariz in London je namenjeno predvsem pripravam za obnovo habsburške monarhije

Dunaj, 21. februarja. r. Sinoči sta zvezni kancelar dr. Schuschnigg in zunanji minister baron Berger-Waldenev v spremstvu večjega števila ekspertov odpotovala v Pariz in London. Pred njunim odhodom se je dopoldne sestal ministrski svet, ki je s kratkim opoldanskim odmorom zasedal ves dan tik od odhoda obeh avstrijskih državnikov. Na tej seji je vladna podoba razpravljala o tem potovanju zveznega kancelarja in zunanjega ministra ter sprejela važne sklepe. Podrobnosti te seje še niso znane, vendar pa se iz današnje »Reichspost«, ki je organ Schuschniggeve vlade, vidi, o čem so razpravljali. List namreč piše v svojem uvodniku, da se bo o priliki poseta kancelarja Schuschnigga v Parizu in Londonu razpravljalo predvsem o habsbur-

škem problemu, ki po mnenju merodajnih dunajskih krogov sicer ni aktualen, vendar pa si avstrijska vlada ne bi želela vezati rok za večne čase. Mogle bi že v doglednem času nastopiti take okolnosti, ki bi zahtevale nujno rešitev tega vprašanja. Kancelar Schuschnigg in zunanji minister Berger-Waldenev sta dobila od ministrskega sveta nalog, naj skušata prepričati francoske in angleške merodajne kroge o tem, da je za definitivno rešitev avstrijskega vprašanja povratek Habsburžanov na avstrijski prestol neobhodno potreben, ker bi se s tem za vedno onemogočil »anšlus«. Če se jima posreči pridobiti za to stališče Anglijo in Francijo, potem si dunajski krogi glede Male antante, ki odločno nasprotuje povratku Habsburžanov, ne delajo več skrbi.

ja in Sovjetska Rusija popolnoma edine glede mirovnih temeljev, sklenjenih v Londonu 3. februarja t. l.

»Echo de Paris« tolmachi sovjetsko noto tako, da je hotela sovjetska vlada preprečiti vsako ločeno razpravo o miru in o letalskem sporazumu. Po mnenju »Journala« pa je sovjetska vlada zadal Nemčiji udarec s pestjo v ledja.

Nemški dolgovi

Berlin, 21. februarja. AA. DNB poroča. Pogajanja o podaljšanju sporazuma glede inozemskih dolgov nemških dežel, občin in drugih javnopravnih ustanov, ki so jih vodili v Berlinu odposlanci nemških dolžnikov in pooblaščenici tujih upnikov, so se končala s podpisom nove pogodbe. Nova pogodba bo veljala do 15. marca 1936. V bistvu gre za podaljšanje dosedanjega sporazuma. Pogajanja so se vršila v prijetnem duhu in sta obe stranki z novo pogodbo zadovoljni.

„Ognjeni križ“

Paris, 21. februarja. AA. Iz Marseilla poročajo, da je bil tamkajšnji »Ognjeni križ«, s katerim je govoril polkovnik De Larocque. O ciljih te organizacije je govoril izjavil, da bo njegova organizacija slogo vseh Francozov, likvidirati strankarsko politiko, pobijati prevratnost in ukiniti mržnjo med stanov. Z razumno in objektivno socialno politiko, pa je treba pridobiti tiste, ki se še vedno zbirajo pod rdečimi zastavami. Na kraju je polkovnik De Larocque naglašal, da bo organizacija »Ognjeni križ« v kratkem izvojevala veliko znago.

Veliko neurje v Rokavskem prelivu

London, 21. februarja. AA. Večraj je nesreča v Rokavskem prelivu in na Južno Anglijo hud vihar. Prekoceanski parnik »Majestic« je moral zaradi tega odložiti svoj odhod, veliki francoski parnik »Le de France« pa ni mogel pristati v Southamptonu. Vrednosti se je moral pred pristankom. Odhod rednega potnega letala iz Londona v Brusel je moral odložiti.

Po vestih iz Cherbourga se je v Rokavskem prelivu potopil neki francoski ribiški parnik. Sedem mož posadke je utonilo.

Potres v Mehiki

Mexico, 21. februarja. AA. Tukajšnja seizmološka postaja je zabeležila močan potres s središčem kakih 400 km od mehiške prestolnice. Podrobnih poročil o potresu še ni.

Kulturno zblizanje

Sofija, 21. februarja. AA. Sinoči je bila tu krstna predstava »Zaljubljenih ostalih« g. Branislava Nušića. Delo so vzporedili v bolgarskem Narodnem gledališču. Predstava je dosegla sijajen uspeh. Med zbranimi sofijskim občinstvom so bili tudi ministri Todor Radoev, Kosta Batalov, Nikola Zaharev, Molov, dvorni svetnik Grujev i. dr. Odlično občinstvo je priredilo pisnu viharne ovacije. G. Nušić se je moral opetovano pokazati na odru. Po drugem odhodu je ravnatelj bolgarskega Narodnega gledališča Vladimir Vasiljev pozdravil književnika Nušića na odprto odru in mu čestital v »menu« ministrskega prosvete in bolgarskega Narodnega gledališča. Dejal je, da bo tudi ta »um« nina zblizala bolgarski in jugoslovenski narod.

Simon poseti Berlin, Varšavo in Moskvo

Anglija se je v sporazumu s Francijo odločila za direktna pogajanja

London, 21. februarja. r. »Morning post« priobčuje članek svojega diplomatskega urednika, ki pravi, da je angleška vlada na svoji včerajšnji seji proučila vprašanje, ali naj njen član odpotuje v Berlin. O tem vprašanju in o dnevu obiska pa še ni bilo sklepov. Prav tako še ni odločeno, ali naj gre v Berlin zunanji minister sir John Simon ali pravosodni minister Eden. Ni izključeno, da pojdeva oboje. Odločitev o teh vprašanjih ne bo padla pred novimi pogajanjmi s Francijo. — Prav tako se bo Velika Britanija najprvo posvetovala tudi z Rimom.

List potrjuje vest, da je italijanski veleposlanik Grandi prinesel posebno spomenico Mussolinija, ki predlaga, naj bi ne

bilo novih sestankov med ministri, preden prizadete vlade ne izmenjajo svojih misli po redni diplomatski poti. Veleposlanik Grandi je opozoril na to, da je januarski sestanek med Mussolinijem in Lavalom uspel zato, ker so ga temeljito pripravili z rednimi diplomatskimi razgovori.

»Daily Express« poroča, da ni izključeno, da bo angleški odposlanec, ki bo posetil Berlin, nato krenil tudi v Varšavo in Moskvo, da tudi tam sondira teren za čimprejšnjo izvedbo londonskih predlogov. O vseh razgovorih, ki se bodo v tem pogledu vršili, pa bo London sproti obveščal Pariz in se bodo vsi razgovori vršili v najtesnejšem sporazumu s Francijo.

Pogajanja v Abesiniji

Po intervenciji Francije in Anglije je bil dosežen načelni sporazum o ustanovitvi nevtralne cone

London, 21. februarja. r. Po danes iz Adis Abebe dospelih poročilih se je položaj na italijansko-abesinskem obmejnem ozemlju nekoliko izboljšal. Vest pravi, da se je med obema strankama dosegel sporazum o potrebi ustitvitve nevtralne cone. K temu sporazumu so mnogo doprinesle intervencije angleškega in francoskega poslanika v Adis Abebi.

Pariz, 21. februarja. AA. Iz Rima poročajo: Po vestih iz Adis Abebe se tamkaj nadaljujejo pogajanja za ureditev italijansko-abesinskega spora in o ustanovitvi nevtralne cone. Obe stranki pa staviata razne pogoje, ki zavlačujejo pogajanja.

V italijanskih uradnih krogih še vedno naglašajo, da odhod manjših od-

delkov italijanskih čet v Afriko nima drugega namena, kakor teča, da preprečijo morebitni nenadni napad Abesincev. Italijanski merodajni krogi so mnenja, da bo vendarle prišlo do mirne rešitve tega spora.

Berlin, 21. februarja. AA. DNB poroča iz Rima: Tukajšnji vojaški krogi trdijo, da so razprave sedanega zasedanja vrhovnega odbora za državno obrambo pokazale neosnovanost pogostih krilatic, da bi Italija za primer samostojne vojaške akcije primanjkovala temeljnih surovin in da se zaradi tega vsa italijanska zunanja politika ravna po tem, da bi Italiji primanjkovalo surovin za primer vojne.

Zločin malopridnega sina

Da se odkriža matere prevžitkarice, je pregovoril prijatelja, da jo je umoril

Sv. Jurij ob j. ž., 21. februarja. V prijazni vasi Kalobje, ki je približno pol ure oddaljena od Sv. Jurja ob južni železnici, je bila v ponedeljek na zverinski način zavratno umorjena 69 letna posestnica Elizabeta Repčec. Ko se je vračala posestnik Poljšek iz Kostivnice domov po samotni gozdni poti, je naletel popoldne na posestnico Elizabeto Repčec, ki je ležala v gozdu ubita. O tem je obvestil orožnike pri Sv. Juriju, ki so pod vodstvom komandirja Jožefa Gorjaka takoj pohiteli na kraj zločina.

Orožniki so ugotovili, da je stara posestnica živel pri svojem sinu Adamu in njegovi ženi Franciški na posestvu, na katerem si je izgovorila kot. Sin in snaha se s staro Repčeco nista razumela in prepri v hiši niso bili redki. Adam se je hotel svoje stare matere že pred leti odkrižati. Natresel ji je med jed arzena in jo polagoma zastrupljal. pa so njegovemu zločinskemu početju prišli na sled. Repčevi so zdravniki rešili življenje, sin pa je moral v ječo, kjer je presedel 3 leta.

Tudi ta kazen ga ni iztremila in poboljšala. Ko se je vrnil iz zaporu, se je njegovo sovraštvo do matere še povečalo in znova sta se tožarila. Baš zadnjo soboto sta bila zopet pred sodiščem v Celju, kjer je sin pravdo izgubil. Zato je zasnoval peklenški načrt, da se matere iznebi.

V zaporu se je Adam Repčec seznanil s malopridnim Janezom Polenikom iz Mislinja, ki je bil zaradi uboja in tudi tatvine že večkrat kaznovan. Ta je živel na Adamovem posestvu in njega je Adam pregovoril, naj starko umori. Da bi odvrnil vsak sum od sebe, se je Adam Repčec v nedeljo odpeljal v Savinjsko dolino in se vrnil šele v ponedeljek zvečer, njegov najdaš pa je medtem izvršil smrtni zločin. V ponedeljek ob 15.40 je nesla Repčeva žito v mlin k Zeliču pri Sv. Jakobu. Nazaj grede jo je Polenik »avratno« nadenel in nobil na tla. Neka soseda je sicer slišala njeno vpitje, vendar ni šla blizu.

Iz Celja je prišla sodna komisija in primarij dr. Fleis je obduciralo truplo. Ugotovili so, da je dobila starka z de-

belo bukovno vejo 5 udarcev po glavi, od katerih so 4 povzročili do 16 cm dolge rane, enega je pa dobila s takšno silo za uho, da ji je počila zatilniška kost. Drobtine kosti so prodrli v možgane in je smrt nastopila takoj. Komisija je sestavila zapisnik in odredila prevoz Repčeve v mrtvašnico v Kalobje.

Orožniki so aretirali Adama Repca in njegovo ženo Franciško. Seveda se je Adam delal nevednega, zatrjeval je svojo nedolžnost in dokazoval alibi. Češ, da ga sploh ni bilo doma. Med zasliševanjem se je pa že nekoliko omeščal in je priznal, da je še istega večera po zločinu govoril s Polenikom, ki mu je povedal, kaj je storil. Z ženo sta nato odšla na dom in se nista brigala za umorjeno mater. Bila sta prepričana, da se bo dala vsa zadeva prikriti.

Morilec Polenik je po zločinu pobegnil in ga orožniki še niso izsledili, upati pa je, da ne bo ušel roki pravice. Za njim je izdana tirailica. Na domu pri Repčevih so ostali zdaj trije Adamovi otroci v starosti 11, 12 in 13 let, ki zanje skrbi Adamova teta. Stara mati v grobu, starši pa v zaporu, to so posledice nepremišljenega pravnarja, ki je prineslo že toliko gorla.

Vremenska nanoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za petek: Prehodne motnje, lepega vremena.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z včetno premijo 28.5 odstot.): Amsterdam 2967.15 — 2981.75, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 1024.56 — 1029.63, Curih 1421.01 1428.08, London 213.32 — 215.37, New York 4339.40 — 4375.72, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 183.42 — 184.52, Trst 369.55 — 372.63, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.20 — 8.30.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 21. februarja. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.0475, New York 307.875, Bruselj 72.10, Milan 26.05, Madrid 42.325, Amsterdam 208.80, Berlin 123.90, Dunaj 57.—, Praga 12.915, Varšava 58.325, Bukarešta 2.05.

Prestolonaslednik

je že imenovan...

„Avstrijski cesar“ Oton je imenoval za prestolonaslednika svojega najstarejšega brata Roberta

Bruselj, 21. februarja. r. V dvorcu Stenookerzel se je vršila včeraj velika svečanost v krogu bivše habsburške dinastije. »Avstrijski cesar in kralj ogrski« Oton Habsburški je na svečan način proglasil svojega najstarejšega brata Roberta za svojega prestolonaslednika. Robert je včeraj dovršil 20. leto starosti in s tem postal polnoleten. Obenem s proglasitvijo za prestolona-

slednika je dobil naslov avstrijskega vojvode de Esse in madžarskega princa. Svečanosti so prisostvovali odposlanci avstrijskih in madžarskih legitimističnih krogov. Na Dunaju in v Budimpešti so proslavili proglasitev prestolonaslednika z velikimi banketi, na katerih so govorniki napovedovali skorajšnji povratek lepih starih časov pod žezlom Habsburžanov.

Stališče Rusije

do londonskih predlogov

Rusija pozdravlja londonske predloge kot nedeljivo celoto in zahteva, da se najprvo sklene vzhodni pakt

Paris, 21. februarja. AA. Sovjetska vlada je sinoči izročila v Londonu in Parizu daljšo noto o svojem stališču k londonskim predlogom.

Sovjetska vlada pozdravlja v svoji noti francosko-angleško izjavo od 2. februarja t. l. in pravi, da je po neuspehu razorožitvene konference sistem pokrajinskih paktov o medsebojni pomoči miroljubnih držav edino sredstvo proti izbruhu nove vojne. Zaradi tega je sovjetska vlada z velikim zadovoljstvom sprejela vest, da so na londonskem sestanku govorili o teh paktih. S tem dobiva novo veljavo tudi pakt, ki so se o njem vršila pogajanja že pred londonskim sestankom. Po londonskem sestanku pa je domnjen sklep, da spadajo Francija, Velika Britanija, Italija, Sovjetska Rusija, Mala antanta in Balkan-

V Parizu zadovoljni

Paris, 21. februarja. AA. Havas poroča: Pariški listi so s sovjetsko noto zelo zadovoljni. »Petit Parisien« ugotavlja, da je zdaj po tej noti mogoče reči, da se je Sovjetska Rusija postavila popolnoma na stran varnostne politike, ki so jo zasnovali v Londonu. Nemčija bi morala vnovčevati dejstvo, da so si Francija, Velika Britanija, Itali-

Frank Heller

48

Sibirski brzovlak

ROMAN

Na obrazu se mu je poznala groza. Stal je pripognjen in se držal z obema rokama krepko prednjega konca voza. Podoben je bil jockeyu, ki se je vzravnal v sedlu in priganja svojega konja. Znova je prevozil zamorski del sveta in se vrnil kakor izstreljen iz topa čez Atlantski ocean.

Sredobezna sila se je začela zanimati za vrečice zlata. Letele so od njega kakor zreli plodovi in padale zvenketajoč po kotih. Blaznež je opazoval njegovo vožnjo z resnim obrazom in očmi uprtimi na stensko uro. Ko se je peljal Jakob Isocki okrog enajstih, je bil nagljen ven kakor ladja v viharju. Zlato je kar deževalo od njega. Podoben je bil alegorični sliki bogastva. Blaznež je pritisnil na kontakt, voz je zmanjšal hitrost in Jakob Isocki se je ustavil južno od Konga.

— Dovolite, gospod Isocki, da vam čestitam, — je dejal blaznež pristržno. — Prekosili ste svetovni rekord. Pot okrog sveta ste prevozili v petinpetdesetih sekundah. Sam nisem tega nikoli storil v manj kot šestdesetih sekundah. Moj srednji čas je bilo osemdeset sekund. Toda zavisti ne poznam. Opazil sem, da povzroča večja hitrost močnejši krvni pritisk in šum v ušesih. Se strinjate z menoj?

Jakob Isocki sploh ni odgovoril. Opetekal se je, bled kakor stena z Atlantskim oceanom v ozadju. Blaznež ga je sočutno pogledal, potem se je pa ozrl navzgor.

— Zdravniki je vam potreben, — je dejal. — Hvala bogu, da nimava daleč do njega. Profesor Freudenthal! Doktore Lyman, bolnik vas potrebuje.

XI.

Dve učeni glavi, ki sta previdno pokukali čez ograjo v tretjem nadstropju, sta se umaknili tako hitro, kakor glava želve, kadar se skriva pod ščit. Mislili sta, da ju ni nihče opazil. Nikakor se ni strinjalo z njunimi načrti, da bi se srečali z blaznim hišnim posestnikom. Toda on je bil enako trmast, kakor bistrook.

— Smem vprašati, kaj je vaju privelo v mojo hišo? Odkod tolika čast? Mar naj rečem, da prihajata nepričakovano?

Nobenega odgovora ni bilo. — Doktor Lyman, neporavnan račun imava. Pridite takoj doli, da poravnava. Profesor Freudenthal, vam sem pa objubil, da vas umorim. Če ne pridete takoj doli, zlezem v tretje nadstropje in preizkusim teorijo o teži. Kakor padajoče jabolko se lahko rabi padajoči profesor. Ali pridete doli?

Nista prišla. Blaznež je začel plezati po najbližji železni lestvi gor. Ko je bil že skoraj na vrhu, sta začela ona dva naglo bežati po lestvi na nasprotni strani doli. Profesor Freudenthal je bil prvi. Bil je bled ko zid. Po lestvi je kar drsel. Gerdt Lyman mu je sledil za petami.

Jakob Isocki se je za silo zavedel v vozu. Opazoval je Gerda Lymana s škodoželjnim nasmehom. Junaški pivec ni sme uiti svoji kazni. Ko sta prispela oba psihopata doli, je prispel tudi njun pacient. Oči so mu žarele. Maščevanje nad svojima preganjalcema je imel pred seboj.

Toda usoda je hotela drugače. Težka železna vrata so se tretjič odprla. Skoz njee so vstopili v dvorano trije redarji svobodne države. Obstali so, videč mrtvega moža na tleh, ogromen globus, plešastega gospoda v železnem vozičku in dva bežeta učenjaka. Ko so pa zagledali moža v trikoju, so kriknili:

— To je blaznež, ki ga iščemo! Angleški častnik je imel prav. Ne sme uiti. Zgrabimo ga!

XII.

Rdeče jutranje solnce je sijalo na distingviranega gospoda z otečenim nosom, ko je baš sedel v avto h gospodu, čigar obraz je bil okrogel kakor polna luna.

— Poiskati morava vašega ekscentričnega prijatelja, Brandstedter, to je najina dolžnost. Bojim se, da se mu je pripetilo nekaj hudega. Že dve uri je tega, kar je izginil.

— Vaša ekscelencja pozna pregovor o varuhu blaznežev.

Hvaležen sem mu za diplomatsko zmago in otečen nos. To je redka kombinacija. Če bi ne bilo njega, bi bili povsem presenečeni. Bogme, bilo je kaj težko dobiti radio-zvezo z eskadro. Toda priplula je baš pravočasno. Poljska vojska...

— Da? Senat jo je poklical. Bože moj! Naš lastni senat jo je poklical. Kaj je z njo?

— Dobila je migljaj, naj se takoj umakne na svojo mejo. Se že umikajo. Sporčil sem jim, da je Anglija »pod pritiskom Zveze narodov« prevzela nalogo skrbeti za red v Gdansk in v ta namen je po svojem komisarju v Gdansk zapovedala balistički eskadri, naj prenese zaenkrat svoje vaje v Gdanski zaliv. Komisar, to sem jaz. Če bi ne bilo vašega ekscentričnega prijatelja, bi ne bil več komisar. Hahahahaha! Ne, moram se smejeti. Se pečate s politiko, Brandstedter?

— Jaz? Ne. Sem trgovec. To daje človeku v naših časih mnogo misliti.

— Rad vam verjamem. Toda morda se spominjate, kaj je povedal vaš ekscentrični prijatelj včeraj. Eden izmed naših zaveznikov je poslal brodovje, da bi podpiral svoje zavezništvo pri okupaciji Gdanska — neoficijelno. Brodovje je priplulo danes. Ko je našlo angleško balističko brodovje s pripravljenimi topovi, je bilo milo rečeno presenečeno. Imelo je občutek, da b njegova lastna navzočnost morda potrebovala utemeljitev in takoj jo je utemeljilo. Veste, zakaj je priplulo? »Da bi demonstriralo proti vsem atentatom na integriteto svobodne države Gdanska, zajamčeno s versailleskim mirom«. Tudi za radost, da sem mogel to slišati, se moram zahvaliti vašemu prijatelju. Povejte mi, kako je prišel vaš ekscentrični prijatelj na misel zglasiti se pri meni?

— Ne spominjam se dobro — glavo sem izgubil. Da, se že spominjam: Dejal je: Razdeli in vlada! Anglija je včasih zapustila tiste, ki so bili odvisni od nje, nikoli se pa ni prostovoljno umaknila tekmeču.

— Ha-hm, — je dejal sir Archibald, — ha-hm. Torej tako je dejal, hm. To ni — hm — slabo.

— Kako se godi mistru Davidu in njegovemu prijatelju Raymond? — je vprašal Brandstedter.

Zadeva časti vseh Jugoslovancov so rojaki v sužnosti:

Angleški lord — pustolovec

Lord Edward Montagu se je že drugič vpisal v francosko tujsko legijo

28-letni lord Edward Montagu se je vpisal te dni v Toul v maroško tujsko legijo. Med vsemi mogočimi rekordi je dosegel zlasti enega, da je namreč proslavil svoj rod z največjimi škandali, kar si jih moremo misliti celo v razdrapanih povojnih razmerah. Od svojega 10. leta je bil dvakrat aretiran pod sumom najtežjih zločinov, trikrat je brez sledu izginil, enkrat je bil ugrabljen, enkrat se je vpisal v tujsko legijo, pa je pobegnil še predno je bil sprejet. 14. t. m. se je odpeljal iz Londona v Toul, kjer se je definitivno vpisal za pet let v maroško armado. Na poti v Maroko ga spremlja sestra Marija Louisa Montagu, ki je pripravila pustolovskega brata do tega, da je sklenil poboljšati se in začeti novo življenje.

Zadnje čase je živel lord Montagu v Londonu, kjer je bil lastnik nočne stojnice, nad katero je visel grb njegovega visokega rodu, pod njim je pa prodajal klobase in čaj. Nedavno je njegovo ime zopet prišlo v sodne spise, ko je povozil z avtom neko starko. Specialist za duševne bolezni dr. Jiven je na željo lordove rodbine neprestano pazil nanj. Naenkrat se je pa lord Montagu odločil ustreči želji svoje sestre in v oguljeni obleki brez suknje in klobuka je odpotoval v Francijo. S seboj je imel komaj 100 Din v našem denarju. Pod pazduho je imel zavojček s kosčkom mila z zobno ščetko in romanom Abela Hermanta. V Nancyu je izjavil novinarjem, da bo odšel samo Edward Montagu, vojak maroške legije. K temu koraku ga je prisilila denarna stiska in hrepenenje po pustolovčinah. Rad bi se vrnil iz Afrike kot častnik in plul po Oceanu v baraki kakor Alain Gerbault okrog sveta. Ni čuda, da je začetku njegove pustolovščine priključen roman njegovega dosežanega življenja.

Sin enega najbogatejših angleških vojvod, lord Montagu, je prvič izginil iz vida svoje rodbine, ko mu je bilo 20 let. Čez nekaj mesecev so starši zvedeli, da je zaposlen kot hlapec na posestvu lorda Rodneya pri Edmontu v Kanadi. Kmalu je pa zapustil to službo in hitro menjal več poklicev; bil je iskalec zlata, pomival je posodo v hotelu itd., dokler mu oče ni poslal denarja za povratek. V Londonu se je pa kmalu tako zadovoljil, da je moral pobegniti pred upniki. Napolnil se je znova v Kanado, kjer se je leta 1929 oženil z bogato Doro Butterovo. Imel je trgovino z avtomobili, toda čez leto dni je zapustil ženo in trgovino ter se odpeljal na ladji »Carna« s pustolovskim kapitanom Vanderwellom po svetu. V decembru 1932 je bil kapetan Vanderwell v svoji kajuti umorjen. Ameriška policija je osumila umora pustolovskega lorda, ki se je pa spretno izmuzal in zločin na ladji »Carna« je ostal nepojasnen.

Potem je kupil jahto Merman, na kateri je bil storjen nov zločin. Nekega dne so našli na jahti težko ranjenega mornarja in preiskava je dognala, da ga je ranil lord Edward. Aretirali so ga in pred sodiščem se je zagovarjal, da je mornar zaslužil to kazeno. Leta 1933 so ameriški listi poročali, da so ga v Los Angelesu tolovajji ugrabili. Kmalu se je pa oglašil iz Kanade in pojasnil svoj nenadni odhod z idiosinkrazijo do svojega svaka in svakinje, grofa in grofice

Mandeville, ki sta ga hotela obiskati. Svojemu očetu je takrat brzojavil: »Živeti hočem, kakor mi ugaja. To je edino sredstvo, kako odkrižati se vas in drugih ljudi na svetu. Vozim se z jahto in živim zelo dobro.«

Lani se je pa znova pojavil v Londonu, kjer ga je sestra pregovorila, da je odpotoval v Francijo in se vpisal v tujsko legijo. Kmalu se je pa vrnil in začel v Londonu na enem najprometnejših križišč prodajati ponoči klobase in čaj. Postajal je že junak nočnega podzemnega Londona. Londonski listi so radi priobčevali njegove slike, kako se v belem predpasniku pred svojo stojnico pogovarja s svojimi odjemalci. Rodbina je segla končno po vplivu njegove sestre Louise, ki ga je znova pregovorila, da se je odločil za francosko tujsko legijo. Malo je pa verjetno, da bi ostal dolgo v Maroku. Najbrž ga bo prignalo kmalu nazaj in rodbina si bo zopet belila glavo, kam z njegovimi škandali.

Smrtna obsodba v štirih minutah

Rekordno obravnavo proti morilecem so imeli te dni v Londonu, kjer so porotniki v štirih minutah izrekli krivdopred in je bil obtoženec obsojen na smrt. Pred poroto je stal rudar Rober Vent, obtožen umora svoje žene, ki ji je z britovijo prerezal vrat. Smeje je stopil obtoženec v porotno dvorano, se obrnil k državnemu tožilcu in izjavil: »Kriv sem in nobene želje nimam, ničesar ne pričakujem od vas. Edina moja želja je umreti. To je vse, kar sem vam hotel povedati.«

Na vsa vprašanja je morilec dosledno odgovarjal, da se čuti krivega. Ker je sodni zdravnik izjavil, da je Vent duševno popolnoma zdrav, je bila že čez štiri minute izrečena smrtna obsodba. In zopet je Vent pokazal, da tak zločinec še ni stal pred sodiščem. Čim so razglasili sodbo, se je zasmejal in zaklical: »No, vidite, saj to sem tudi hotel. Zdaj je vse v redu!«

Največja sportna palača

8. avenue v Newyorku ni znana samo po številki, temveč v prvi vrsti po svoji Madison Square Garden, zgrajeno med 50. in 51. ulico pred sedmimi leti. Brez te palače bi bila ponoči ta ulica zapuščena. Madison Square Garden je stala 6.000.000 dolarjev. Poslopje nima steklenega stropa. Široka, nepregledna streha pokriva ves stadion in ogromni projektorji nadomestujejo naravno svetlobo. Ventilatorji sproti odvajajo dim. Z dovajanjem toplega in mrzlega zraka se izpreminja atmosfera po želji gledalcev. Nobeni stebri ne podpirajo strehe, z vseh sedežev in stojišč se dobro vidi po ogromni dvorani.

Madison Square Garden ima prostora za 22.000 gledalcev. Mesta so razdeljena po tri in tri vrste v osmih nadstropjih. Gledalci so drug nad drugim, tako da se medsebojno ne ovirajo. Nikomur ni treba vstati, da bi bolje videl. Udobnost občinstva je bila glavna zahteva graditeljev. Vhodi in izhodi so tako

praktični, da se ogromna dvorana napolni ali izprazni v nekaj minutah. Madison Square Garden je bila zgrajena za vse vrste sporta. Opolnoči se še drsajo, drugi dan opoldne pa že lahko tekmujejo v dvorani kolesarji.

Noben sport pa ni v Newyorku tako popularen, kakor hokey na ledu. Nastopajo samo profesionalni igralci. V Madisonu so celo profesorji, ki poučujejo dobre drsalce v hokeju. Kakor v šoli, se uče pred veliko črno tablo in prehajajo vsak hip s teorije na prakso, kajti drsalciše je med poukom zaprt. Vsak teden enkrat imajo v Madisonu boksarski večer. 120.000 gledalcev gre vsak teden skozi to ogromno sportno dvorano. Ki daje ton in vodi modo sportnega sveta. Ta ameriška arena je največje sportno podjetje svoje vrste, ki lahko tekmuje z njim samo Dicksonov Palais des Sports v Parizu.

Hauptmann čaka na usmrnitev

Ječa v Trentonu, kjer čaka na smrt obsojeni Hauptmann na usmrnitev, je ena najstarejših v Ameriki. En del, zgrajen leta 1836, še vedno služi svojemu namenu in jetniščnica se ne da razširiti, ker jo obdaja mesto. Poslopje zavzema samo štiri akre zemljišča in nobena druga ameriška kaznilnica nima toliko jetnikov na tako majhnem prostoru. V kaznilnico se pride skozi vrata v egiptskem slogu in tudi dvorana je okrašena s stebri v tem slogu. Šest kaznilniških poslopij ima 1129 celic, v katerih je v normalnih razmerah 1500 do 1600 jetnikov, paznikov je pa 160 do 200. Jetniki so razdeljeni v tri kategorije in o vsakem se skrbno vodi psiho-tehnični dnevnik. Po zakonu morajo delati vsi delazmožni jetniki. Toda tu delajo samo tisti, ki se sami javijo, odnoso ki lahko dobe zaposlitev.

Notranje razmere v tej kaznilnici so zadovoljive. Jetniki so sicer obrnjeni pri jedi vsi v eno smer, lahko se pa pogovarjajo, kar drugod ni dovoljeno. Vsak teden enkrat se morajo vsi kopati, oni, ki opravljajo težja dela, pa tudi večkrat na teden. S sportom se ne ukvarjajo, kakor v Sing-Singu, ker ni prostora. Trentonska kaznilnica je prva uvedla v svoji bolnici strežnice, ki jih dobivajo polagoma tudi bolnice drugih kaznilnic. Upori v tej kaznilnici niso znani.

Tu čaka torej ugrabitelj Lindberghovega sinčka Hauptmann na konec svojega burnega življenja. V celici sedi skrušen in prebira sveto pismo, ki si ga je izposodil iz kaznilniške knjižnice. Po svojem zagovorniku je vložil prošnjo za odgoditev usmrtnice. Najbrž bo sodišče ugodilo njegovi prošnji in usmrnitev bo odgodena za pol leta.

Iz Novega mesta

Moška podružnica CMD Novo mesto ima svoj redni letni občni zbor v soboto 23. t. m. ob 20. uri v Sokolskem domu, soba v pritličju levo, z običajnim dnevnim redom. Vsi člani in prijatelji Družbe vljudo vabljeni!

Sumljivo.

Zena vpraša svojega moža profesorja: »O kateri se ti je pa nocoj sanjalo, da si ves čas izgovarjal njeno ime?«
»Najbrž o Katarini Veliki, kajti to snov smo oni dan predelali v šoli.«
»Tako? Kaj so že takrat klicali cesarico, Katrica?«

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja oveseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za nali glas Din 5.— davek Din 2.— Mali oglas se plačuje takoj pri naročilu, lahko tudi v zameno — Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

KUPIM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

RABLJENO TKALNICO za platno kupim. Ponudbe: Tuckarović, Beograd, Vojvode Gligora 15.

PRODAM

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

TEGOVINA s sadjem itd. naprodaj; potrebno cca. 70.000 Din. — Vprašati: Drakulić, Zagreb, Preradovičeva 16.

OREHOVE PLOHE (en vagon) proda Porenta, Zavgolje 6. p. Hrušica.

AUTO Studebaker prodam. — Ponudbe: štifter, Murska Sobota.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din
Najmanjši znesek 7 Din

ZENINI! Črne suknje in obleke res poceni kupite pri PRESERJU, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert; nova izvrstna godba in pevačice. 12/L

ZENITVE IN POROKE boljših stanov posreduje najvestneje. Razpošiljamo informativne prospekte diskretno proti predplačilu 10 Din v postnih znamkah: REZOR, Zagreb, pošta 3. 13/L

MUZIKA prodaja prvovrstne inozemske klavirje in pianine, tudi preigrane ter popravlja in uglašuje strokovnjaško najceneje — Knaflijeva ulica št. 4. 7/L nih instrumentov in strun.

Sveže najfinejše norveško RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v Ljubljani — se priporoča oledim in slabotnim osebam 65/1

PRESELIŠMOSE iz Tavčarjeve ulice 5 v pasajo nebotičnika ELEKTROTON. plošče, gramofone, izposojamo, zamenjavamo ter prodajamo in kupujemo

SPALNICE moderne, iz orehove korenine ter plekane v najnovejši orebovi imitaciji in kuhinjske opreme dobite najceneje pri — Andlovic, Komenskega ulica 34

5.000.000 žena se ne more motiti ko izbira ta puder

Polt očarljive lepote. »Mat. odraz na koži, ki traja ves dan. Naravna lepota, ki se ne kvarijo ne veter, ne dež, p. tudi ne poštenje med plesanjem. Vse to Vam zagotavlja puder Tokalon.

Skrivnost je v patentiranem načinu, po katerem se izdeluje puder Tokalon. Nova nenavadna sestavina »smetanova pena« se pomeša z najfinejšim pudrom trikrat presejanim skozi svileno sito. Zaradi tega puder Tokalon ne more izsušiti naravne maščobe kože, da bi zaradi tega koža postala razkavna in suha kakor je to pri uporabi navadnih vrst pudra.

Ta skrivnost je znana milijonom žena gotovo v vseh deželah sveta, ki redno uporabljajo puder Tokalon. Samo taka odromna proizvajala omogoča tovarnarjem da izdelujejo puder najboljši kakovosti po tako nizki ceni

Na toaletno mizo lepih dam,

ki hočejo ohraniti zdravo kožo in zdrav naravni tain spada le

RIVIERA
TOALETNO MILO,

ki je izdelano po kemičnih strokovnjakih na bazi olivnega olja

ZAHVALA

Ob nenadni, bridki izgubi ravnateljca naše predilnice v Litiji, gospoda

LOUISA PREISSA

smo prejeli toliko izrazov sožalja, da nam ni mogoče, se vsakemu posebej zahvaliti, zato tem potom izrekamo vsem našo iskreno zahvalo.

Litija, dne 21. februarja 1935.

Jugoslovanske tekstilne tvornice
Mautner d. d., predilnica, Litija